

UNA EXPOSICIÓ PER DESCOBRIR EUGENI SIERRA

ALFONSO SUSANNA

Eugeni Sierra, en el món de la botànica espanyola, és una llegenda. Més de cinquanta anys d'activitat ininterrompuda li van permetre, des d'il·lustrar una obra clau, *Plantas medicinales* de Pius Font i Quer a les acaballes dels anys quaranta, a il·lustrar els primers toms d'una altra obra de referència, *Flora ibérica*. Es tanca el cercle d'un artista irreplicable la història i peripècies personals del qual donarien per a una bona novel·la. L'exposició que es mostra en l'Institut Botànic de Barcelona ens dóna una bona idea de la transcendència d'una figura unida irremissiblement a la mateixa història de l'Institut. Sierra va ser, com tants altres joves talents, una obra del fundador de l'Institut Botànic, Pius Font i Quer, que va ser crucial en la seua formació i en la seua dedicació a la il·lustració botànica. Sierra va ser un il·lustrador genial, un treballador incansable, un observador agudíssim i un bon botànic. La seua obra no es pot entendre sense aquestes premisses. Un dels majors valors de l'exposició *Descobrir Eugeni Sierra*, comisariada per Carles Puche i Carme Puche, és esbrinar què hi havia darrere d'aquella obra descomunal, en quantitat i en qualitat. Només un altre il·lustrador com Carles Puche podia arribar a explicar-nos la

«SIERRA VA SER UN IL·LUSTRADOR GENIAL, UN TREBALLADOR INCANSABLE, UN OBSERVADOR AGUDÍSSIM I UN BON BOTÀNIC. UN DELS MAJORS VALORS D'AQUESTA EXPOSICIÓ ÉS DESCOBRIR QUÈ HI HAVIA DARRERE D'AQUELLA OBRA DESCOMUNAL.»

complexitat del seu treball i la minuciositat del mètode de Sierra.

Una de les sorpreses de l'artista és que aquella primera figura del dibuix botànic tenia una naturalitat de tracte, una senzillesa i una amabilitat que tots els que el vam conèixer com a professional hem ressaltat: no cal sinó escoltar l'opinió dels entrevistats en l'audiovisual que corona l'exposició. La senzillesa amb què Sierra es relacionava amb els col·legues era més el tracte fàcil de l'artesà que la supèrbia de l'artista. I va sostenir aquest tarannà fins al final, que degué ser molt trist. Però no va perdre mai ni el bon humor ni, sobretot, la tremenda dignitat. És probable que la seua vida difícil en la nostra convulsa postguerra li ensenyara a suportar els vaivens de la fortuna amb una suprema elegància. D'aquella vida agitada queda constància en el gran treball biogràfic que ens regala Carme Puche en el catàleg de l'exposició. És una biografia que no pot llegir-se sense tristesa. La de Sierra hauria estat la d'un dels molts perdedors d'aquells durs anys cinquanta si no haguera estat pel llegat artístic. Sens dubte, el seu art va ser el millor refugi i al final de la seua vida potser l'únic. Aquesta exposició és el millor homenatge al talent del gran artista que va ser Eugeni Sierra.

Alfonso Susanna. Director de l'Institut Botànic de Barcelona.

Eugeni Sierra s'havia casat i, després d'un llarg periple per aconseguir llicenciar-se definitivament del servei militar imposat, va poder entrar a treballar a l'Institut Botànic de Barcelona. Va ser gràcies a les gestions d'Antoni de Bolòs, en aquells moments director de l'Institut en substitució de Font i Quer, a qui havien destituït de tots els seus càrrecs per acusacions falses d'auxili a la rebel·lió. D'aquest temps és la segona carta que hem pogut llegir. Fixem-nos-hi. Eugeni Sierra i la seva dona Adelina Asamara ja tenen un fill i al cap de

dos mesos arribarà una nena. La situació econòmica no és bona i les llibertats amb les quals havia crescut –i l'havien educat– han desaparegut. Però de nou l'adversitat no afecta l'entusiasme que sent per la botànica. Se sent animat davant la troballa i trist davant el fracàs, però en tot cas agraeix l'experiència pensant en tot allò de bo que li pot aportar. Aquesta és la filosofia amb què va viure Eugeni Sierra.

La manca d'una estabilitat econòmica va empènyer Sierra cap a Xile, on vivia el seu germà. El 1950 va